Oppgaver

I denne seksjonen finner du oppgaver som hører til dag 1 av Kodeskolens kræsjkurs i programmering. Tema for første dag er variabler, input, løkker og betingelser. Dersom du står fast er det bare å spørre. God koding!

Variabler og regning

Oppgave 1 Printing

- a) Lag et program som skriver ut teksten «Hei, verden!», til skjermen.
- **b**) Lag et program der du først lagrer navnet ditt i en variabel, og så få programmet ditt til å skrive ut en hilsen direkte til deg.

```
Løsning oppgave 1 Printing

a)

print("Hei, verden!")

b)

navn = "Maria"
print(f"Hei, {navn}!")
```

Oppgave 2 Kvadrattall

Kvadrattall er heltall som er blitt kvadrert, altså ganget med seg selv, eller opphøyet i annen. I Python kan du regne ut kvadratet av et tall n enten ved å skrive n*n eller n**2.

a) Skriv et program som spør brukeren om et tall, og deretter skriver ut

kvadratet av tallet brukeren ga.

Pass på at når vi spør om et tall må vi gjøre om svaret til fra brukeren til en tallvariabel ved å skrive int på følgende måte: int(input()). Dette er fordi «int» står for «integer», som er engelsk for heltall.

b) Bruk programmet ditt og prøve-feile metoden til å finne det minste tallet som har et kvadrat på over 1000.

Løsning oppgave 2 Kvadrattall

 \mathbf{a}

```
base = float(input("Skriv inn et tall:"))
kvadrat = base*base
print(f"Kvadratet av {base} er {kvadrat}")
```

b) Ved å bruke programmet og prøve-feile-metoden kan vi finne ut at det største tallet som har kvadrattall mindre enn 1000 er 31.

Oppgave 3 Konvertering av temperatur

I Norge oppgir vi temperaturer i målestokken *Celsius*, men i USA bruker de ofte målestokken *Fahrenheit*. Hvis du finner en kakeoppskrift fra USA kan det for eksempel stå at du skal bake kaken ved 350 grader. Da mener de altså 350°F. Vi vil nå lage et verktøy som kan konvertere denne temperaturen for oss, sånn at vi vet hva vi skal bake kaken ved i Celsius..

For å regne over fra Fahrenheit til Celsius bruker vi formelen:

$$C = \frac{5}{9}(F - 32).$$

Der F er antall grader i Fahrenheit, og C blir antall grader i celsius.

a) Lag et program som sp\u00f3r brukeren om en temperatur i antall grader Fahrenheit, og skriver ut den tilsvarende temperaturen i antall grader Celsius. Husk å gjøre om svaret til et tall, med enten int(input()) eller float(input()).

b) Bruk programmet ditt til å finne ut hvor mange grader Celsius 350°F svarer til. Virker det rimelig å skulle bake en kake ved denne temperaturen?

Programmet du har lagd tar en temperatur i Fahrenheit, og gjør om til Celsius. Men hva om vi ønsker å gå motsatt vei? Om vi ønsker å lage et nytt program som gjør motsatt, så må vi først ha en formel for F.

c) Klarer du å ta uttrykket

$$C = \frac{5}{9}(F - 32).$$

og løse for F?

- d) Lag et nytt program som spør brukeren om en temperatur i antall grader celsius, og så skriver ut den tilsvarende temperaturen.
- e) Bruk programmet ditt til å finne frysepunktet og kokepunktet til vann i Fahrenheit målestokken.

```
a)
fahrenheit = float(input('Fahrenheit: '))
celcius = (5/9)*(fahrenheit-32)

print(f'{fahrenheit} grader fahrenheit
tilsvarer {celcius:.0f} celcius')

b)

Fahrenheit: 350
350.0 grader fahrenheit tilsvarer 177 celcius
```

 $177\ ^{\circ}$ C virker som en rimelig kakebaketemperatur

```
c) F = \frac{9}{5}C + 32.
d) celcius = float(input('Celcius: ')) fahrenheit = (9/5)*celcius + 32 print(f'\{celcius\} grader celcius tilsvarer \{fahrenheit:.0f\} fahrenheit') e) Celcius: 0 0.0 grader celcius tilsvarer 32 fahrenheit Celcius: 100 100.0 grader celcius tilsvarer 212 fahrenheit
```

Oppgave 4 Finn fire feil!

Her følger det fire programmer som har blitt skrevet feil. Finn feilen i hver programsnutt. Du kan godt kjøre programmet inn på din egen maskin, og kjøre det, da kan kanskje feilmeldingen hjelpe deg å skjønne hva som er galt.

Når du tror du skjønner hva som er galt, rett feilen på din egen maskin, og kjør programmet for å sjekke at det fungerer som det skal.

```
a)
print(Hei, Verden!)
b)
```

```
print("Hei, Verden!")

person = input("Hva heter du?")
print("Hei på deg, {navn}")

d)

pi = 3,14
radius = 4
areal = radius*pi**2
```

```
a) Vi må huske på fnuttene våre

print("Hei, Verden!")
b) Vi må bruke liten p i print:

print("Hei, Verden!")
c) Vi må passe på at vi bruker riktig variabel:

navn = input("Hva heter du?")

print("Hei på deg, {navn}")
d) Vi må bruke punktum som desimaltegn, ikke komma:
```

Løsning oppgave 4 Finn fire feil!

pi = 3.14 radius = 4

areal = radius*pi**2

Løkker

```
Oppgave 5 For løkker for tallrekker

En for løkke har følgende syntaks:

for [løkkevariabel] in [mengde]
  [kode som skal gjentas]
```

I denne oppgaven skal vi øve på for-løkker til å skrive ut noen tallrekker

- a) Skriv ut alle tall fra 0 til (men ikke med) 42
- b) Skriv ut alle partall fra 0 til og med 20
- c) Skriv ut hele 7-gangen fra 0 til og med 70

```
a)
i  for tall in range(43):
    print(tall)

b)
for tall in range(11):
    print(2*tall)

c)
i  for tall in range(11):
    print(7*tall)
```

Oppgave 6 Finne kvadrattall og kubikktall

Lag et program som regner ut kvadrattallet og kubikktallet av tallene 1-5, og printer ut på en linje tallet og tilhørende kvadrat og kubikk. Bruk en for-løkke

og legg til mellomrom mellom tallene.

Løsning oppgave 6 Finne kvadrattall og kubikktall

```
for tall in range(1, 6):
    kvadrat = tall**2
    kubikk = tall**3
    print(f'{tall:4} {kvadrat:4} {kubikk:4}')
```

Oppgave 7 Renter

Bank 1 gir fast 3 prosent rente på sin sparekonto. Bank 2, derimot, gir 3,3 prosent rente de første fem årene før de skifter til 2,8 prosent rente. Du skal sette 10000, — i en bank i morgen. I denne oppgaven skal du bruke for-løkker til å simulere hva som skjer med pengene i de ulike bankene.

- a) Hvilken bank er best å bruke hvis du skal spare i ti år?
- **b**) Hvor lenge må du ha pengene i bank 1 for at det skal lønne seg fremfor bank 2?

Naboen din bestemmer seg for å heller sette inn 1000, — hver januar, istedenfor å sette inn en engangssum slik som du gjør.

- c) Hvilken bank er det best for naboen din å bruke hvis han skal spare i ti år?
- d) Hvor lenge må han ha pengene i bank1 for at det skal lønne seg fremfor bank 2?

Løsning oppgave 7 Renter

 \mathbf{a}

```
rente_bank_1 = 3/100
   rente_bank_2_første_fem_år = 3.3/100
   rente_bank_2_siste_fem_år = 2.8/100
   innskudd = 10_000
5
6
   penger_i_bank_1 = innskudd
7
   penger_i_bank_2 = innskudd
8
   for ar in range(10):
10
       penger_i_bank_1 *= (1 + rente_bank_1)
11
12
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2_fø
13
               rste_fem_år)
14
       else:
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2
               _siste_fem_år)
16
   print(f"Etter 10 år står det {penger_i_bank_1:.2f}
17
       kr i bank 1, og {penger_i_bank_2:.2f} kr i
      bank 2.")
```

Etter 10 år står det 13439.16 kr i bank 1, og 13504.15 kr i bank 2.

b) Denne oppgaven kan løses på to måter, enten ved å prøve og feile ved å endre hvor mange år simuleringen du lagde i forrige oppgave går igjennom, eller ved å skrive et program som bruker en løkke for å teste hvor mange år det tar før det lønner seg med bank 1 og å bruke break når bank 1 lønner seg. Under er et eksempel på et slikt program

```
rente_bank_1 = 3/100
rente_bank_2_første_fem_år = 3.3/100
rente_bank_2_siste_fem_år = 2.8/100

innskudd = 10_000

penger_i_bank_1 = innskudd
penger_i_bank_2 = innskudd
```

```
for ar in range(100):
       penger_i_bank_1 *= (1 + rente_bank_1)
11
       if år < 5:
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2_fø
13
               rste_fem_år)
        else:
14
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2
15
               _siste_fem_år)
       if penger_i_bank_1 > penger_i_bank_2:
17
            print(f"Etter {ar+1} ar lønner det seg a
18
               bruke bank 1, for da står det {
               penger_i_bank_1:.2f} kr i bank 1, og {
               penger_i_bank_2:.2f} kr i bank 2.")
            break
19
   else:
       print("Det tar mer enn 100 år før det lønner
          seg å bruke bank 2")
   Etter 13 år lønner det seg å bruke bank 1, for da
      står det 14685.34 kr i bank 1, og 14670.55 kr i
       bank 2.
 \mathbf{c}
   rente_bank_1 = 3/100
   rente_bank_2_første_fem_år = 3.3/100
   rente_bank_2_siste_fem_år = 2.8/100
   innskudd = 0
   arlig_innskudd = 1000
   penger_i_bank_1 = innskudd
   penger_i_bank_2 = innskudd
10
   for ar in range(10):
11
       penger_i_bank_1 += arlig_innskudd
12
        penger_i_bank_2 += arlig_innskudd
13
       penger_i_bank_1 *= (1 + rente_bank_1)
14
      if år < 5:
```

```
penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2_fø
               rste_fem_år)
        else:
17
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2
18
               _siste_fem_år)
19
   print(f"Etter 10 år står det {penger_i_bank_1:.2f}
20
       kr i bank 1, og {penger_i_bank_2:.2f} kr i
      bank 2.")
   Etter 10 år står det 11807.80 kr i bank 1, og
      11770.25 kr i bank 2.
\mathbf{d}
   rente_bank_1 = 3/100
   rente_bank_2_første_fem_år = 3.3/100
   rente_bank_2_siste_fem_år = 2.8/100
   innskudd = 1000
   årlig_innskudd = 1000
   penger_i_bank_1 = innskudd
   penger_i_bank_2 = innskudd
9
10
   for år in range(100):
11
        penger_i_bank_1 *= (1 + rente_bank_1)
12
       if år < 5:
13
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2_fø
14
               rste_fem_år)
       else:
15
            penger_i_bank_2 *= (1 + rente_bank_2
16
               _siste_fem_år)
        penger_i_bank_1 += arlig_innskudd
18
        penger_i_bank_2 += arlig_innskudd
19
       if penger_i_bank_1 > penger_i_bank_2:
20
            print(f"Etter {ar+1} ar lønner det seg a
21
               bruke bank 1, for da står det {
               penger_i_bank_1:.2f} kr i bank 1, og {
```

```
penger_i_bank_2:.2f} kr i bank 2.")
break
else:
print("Det tar mer enn 100 år før det lønner
seg å bruke bank 2")

Etter 9 år lønner det seg å bruke bank 1, for da
står det 11463.88 kr i bank 1, og 11449.66 kr i
bank 2.
```

Betingelser

Oppgave 8 Finn størst tall

I denne oppgaven skal vi øve på if-tester ved å finne det største av to tall.

- a) Skriv et program som ber brukeren om å skrive inn to tall og lagre dem i to variabler, tall1 og tall2.
- **b**) Utvid programmet ditt ved hjelp av **if** slik at dersom tall2 er større enn tall2, skriver du ut en beskjed om at tall1 er størst.
- c) Utvid programmet ditt videre ved hjelp av elif, slik at dersom tall2 er større enn tall1, får brukeren beskjed om at tall2 er størst.
- d) Fullfør til slutt koden ved å legge til en else-blokk, slik at dersom tallene er like, vil brukeren få beskjed om det.

Løsning oppgave 8 Finn størst tall

```
tall1 = float(input('Si et tall'))
tall2 = float(input('Si et annet tall'))
if tall1 > tall2:
    print(f'{tall1} er størst')
elif tall2 > tall1:
```

```
print(f'{tall2} er størst')
else:
print('Tallene er like!')
```

Oppgave 9 ABC-formelen

ABC-formelen for å løse annengradsformler er som følger:

La a, b og c være reelle tall, hvor $a \neq 0$. Da har likningen $ax^2 + bx + c = 0$ løsningene

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

- a) Lag et progam som finner løsningene til en annengradslikning med a = 1, b = 2.5 og c = 1.
- **b**) Modifiser programmet ditt så det spør brukeren om verdier for a, b og c og skriver ut de tilhørende løsningene.
- c) Dersom $b^2 4ac < 0$ har den tilhørende annengradslikningen ingen reell løsning. Bruk en **if**-betingelse til å informere brukeren om at det ikke finnes noen reell løsning dersom $b^2 4ac < 0$
- d) Dersom $b^2 4ac = 0$ har likningen kun en løsning. Bruk en **elif** til å sjekke om dette er tilfelle og i så tilfelle informere brukeren om at det kun er en løsning

Løsning oppgave 9 ABC-formelen

```
a)

from math import sqrt

a = 1
b = 2.5
c = 1
løsning1 = (-b + sqrt(b**2 - 4*a*c))/(2*a)
```

```
løsning2 = (-b - sqrt(b**2 - 4*a*c))/(2*a)
7
8
   print(f'Løsningene for likningen {a}x^2 + {b}x + {
     c} = er {løsning1} og {løsning2}')
b)
   from math import sqrt
   a = float(input('Hva er a? '))
   b = float(input('Hva er b? '))
   c = float(input('Hva er c? '))
   løsning1 = (-b + sqrt(b**2 - 4*a*c))/(2*a)
7
   løsning2 = (-b - sqrt(b**2 - 4*a*c))/(2*a)
   print(f'Løsningene for likningen {a}x^2 + {b}x + {
     c} = er {løsning1} og {løsning2}')
 \mathbf{c})
   from math import sqrt
   a = float(input('Hva er a? '))
   b = float(input('Hva er b? '))
   c = float(input('Hva er c? '))
   rot_del = b**2 - 4*a*c
7
   if rot_del < 0:</pre>
9
        print(f' \{a\}x^2 + \{b\}x + \{c\} = 0 har dessverre
            ingen reelle løsninger')
   else:
11
        løsning1 = (-b + sqrt(rot_del))/(2*a)
12
        l \phi sning2 = (-b - sqrt(rot_del))/(2*a)
13
       print(f'Løsningene for likningen {a}x^2 + {b}x
14
           + \{c\} = 0 er \{løsning1\} og \{løsning2\}')
\mathbf{d}
```

```
from math import sqrt
   a = float(input('Hva er a? '))
   b = float(input('Hva er b? '))
   c = float(input('Hva er c? '))
   rot_del = b**2 - 4*a*c
8
   if rot_del < 0:</pre>
9
       print(f' \{a\}x^2 + \{b\}x + \{c\} = 0 har dessverre
10
           ingen reelle løsninger')
   elif rot_del == 0:
11
       løsning = -b/(2*a)
       print(f'Løsningen for likningen {a}x^2 + {b}x
13
          + {c} = 0 er {løsning}')
   else:
14
       løsning1 = (-b + sqrt(rot_del))/(2*a)
15
       løsning2 = (-b - sqrt(rot_del))/(2*a)
16
        print(f'Løsningene for likningen {a}x^2 + {b}x
17
           + \{c\} = 0 er \{løsning1\} og \{løsning2\}')
```